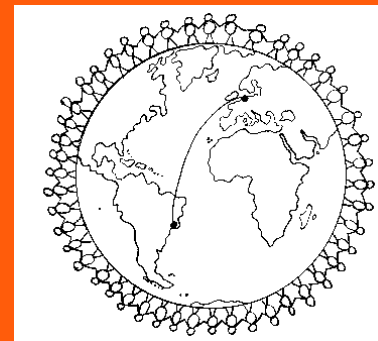

'IT IS EASIER TO BUILD STRONG CHILDREN THAN TO REPAIR BROKEN MEN' (F. DOUGLAS)

Stichting vrienden van kleutercentra in Brazilië

JAARBRIEF 2016

Veilig leren samenspelen

Vorig jaar kondigden wij het onderzoek aan van Annelieke van Dijk. Een onderzoek met als doel inzicht te krijgen in de invloed van buurtgerichte voorzieningen op de opvoeding van kinderen in de moeilijke omstandigheden van de favela's. Annelieke verbleef 10 maanden in Salvador. Een impressie:

'Iedere dag hielp ik mee in de klas en observeerde ik de kinderen. Wat was het mooi om te zien met hoeveel liefde en aandacht het schoolteam de kinderen spelenderwijs niet alleen in hun cognitieve ontwikkeling stimuleert, maar ook aandacht schenkt aan belangrijke sociale vaardigheden.

Mijn onderzoek gaat over de ervaringen van opvoeders met de gewelddadige context van de buurt, en over de manier waarop opvoedpraktijken worden aangepast aan de moeilijke omstandigheden. Ik was daarbij vooral ook geïnteresseerd in de manier waarop families steun zoeken bij de kleuterschooltjes en hoe school en gezin samenwerken om negatieve invloeden van de 'straat' buiten de deur te houden. Dit blijkt niet altijd even makkelijk. De moeders zijn ontzettend blij met de hulp van de kleuterscholen omdat die hun kinderen een veilige omgeving biedt en hen helpt in de opvoeding, door het aanleren van positief gedrag en vreedzaam samenleven.

Ik denk dat niet alleen voor mij maar voor alle bewoners geldt: de schrijnende armoede en het meedogenloze geweld wennen nooit. Het beheerst het sociale leven en limiteert bewoners in hun vrijheid. Natuurlijk is het niet alleen maar ellende, ik heb mij verbaasd over de positieve kracht van mensen en hun relativiseringsvermogen en levensvreugde. De bewoners proberen de omstandigheden te accepteren, het zware eraf te halen door er grappen over te maken en hun eigen leven te leiden. Er wordt ook veel plezier gemaakt, met muziek, dans en sport.

Op de kleuterscholen leren kinderen al jong over saamhorigheid en hulpvaardigheid: je klasgenootje helpen bij het strikken van zijn veters, hem troosten als hij verdrietig is en het samen delen van speelgoed. Hier wordt de basis gelegd voor hun gedrag in de toekomst, hoe zij in het leven zullen staan als volwassenen. Dat is van onschatbare waarde!

Lees het volledige verslag van Annelieke op onze site www.kleutercentrabrazilie.nl!

CRÈCHES WERKEN SAMEN MET LER

De crèches organiseren gezamenlijke creatieve activiteiten waarbij ervaring wordt uitgewisseld met als resultaat mooie verhalen, kleurige verkleedpartijen en vooral heel veel plezier!

Wisseling van de wacht

Bernadette Marchand heeft na vele jaren haar leiderschap van Criança e Família overgedragen aan een aantal jonge talentvolle medewerkers met als Coördinator Isaque Bomfim, allen geboren en getogen in de wijk en al jaren betrokken bij de projecten. Bernadette's onwrikbare vertrouwen dat alles uiteindelijk op zijn pootjes terecht komt is hiermee wederom bewezen. Bernadette, inmiddels 82 jaar, blijft wonen en werken als vrijwilliger in de favela.

Criança e Família heeft zeer veel bezoekers per dag: voor de crèche, de huiswerkondersteuning, het tienermoederproject en de jongeren opleidingen zoals beauty-opleiding, automechanica en informatica. Ook komen er jongeren in de leeftijdscategorie van 7 tot 15 jr voor voetbal, hiphop, capoeira en dans.

Medewerkers zeggen: "Wat een geluk te werken voor een stichting die zoveel graantjes van hoop gezaaid heeft, die gekiemd zijn, hun vruchten hebben afgeworpen en de missie voortzetten."

Een moeder aan het woord

"Hier binnen op school ben ik veilig, voel ik me vrolijk. Maar voorbij het hek daar, bestaat er slechts angst. Alleen maar angst. Dus voor ons voelt het zo dat we onze kinderen niet buiten kunnen laten spelen.

Dus ik vind de kleuterschool hier helemaal goed, het beste dat er is hier in deze wijk. Hier kunnen de kinderen spelen en leren.

De juffen laten de kinderen zien dat het

leven van geweld niet het echte leven is. En samen met de hulp van ons als ouders weet ik zeker dat de meerderheid uiteindelijk op het goede pad blijft. De meerderheid kiest dan het goede pad, daar ben ik van overtuigd."

"Ik ben klassenassistent. Dat betekent dat ik de leerkracht help, ik doe de verzorging van de kinderen bij het middagdutje, zoals tandenpoetsen en ik help bij het uitdelen van de maaltijden. Ook help ik bij de onderwijsactiviteiten, zoals de lessen in de kring en de opdrachten die de kinderen aan hun tafeltje maken. In de middag doe ik spelletjes met de kinderen, gaan we op het pleintje spelen of doen we een andere activiteit."

Interview met Rafaela

Studenten geslaagd!

Bij APIS in São Paulo loopt al voor het vierde jaar het project Teach the Teacher. Mede met de geweldige steun van de Takatuka Foundation, bieden we pedagogie studenten betaalde stageplaatsen bij onze kleuters. Hiermee doen ze ervaring op en wordt APIS met hun kennis en inzet versterkt. Door deze aanpak kunnen de studenten zich concentreren op hun studie en vallen ze niet uit omdat ze op zoek moeten naar betaald werk. Volgens plan gaat het project nu verder op eigen benen, mede met lokale steun. Twee studenten zijn nog hard bezig en inmiddels zijn de eerste drie afgestudeerd!

Financieel

Onze kleuters bedanken u hartelijk voor uw gift!

Ook zijn we de Takatuka Foundation weer zeer dankbaar. Zij hebben niet alleen het Teach the Teacher project tot het eind ondersteund maar vervolgens ook Crèche Fraternidade het komende half jaar geadopteerd. Samen met de steun van u als trouwe donateurs hebben we daarmee alle projecten dit jaar goed kunnen helpen.

<u>Financiële verantwoording</u>	2016	2015
	€	€
<u>Ontvangen giften</u>	29.301	29.703
<u>Rente minus kosten</u>	+ <u>-215</u>	+ <u>-116</u>
	29.086	29.587
<u>Saldo vorig jaar</u>	+ <u>2.204</u>	+ <u>5.627</u>
	31.290	35.214
<u>Naar projecten Brazilië</u>	- 25.102	- 33.010
<u>Reserve Takatuka Fraternidade</u>	- 5.500	
<u>Saldo</u>	688	2.204

We zoeken nog steeds versterking: vrijwilligers die leuke initiatieven willen organiseren of zich willen inzetten om nieuwe fondsen te werven. Heb jij een idee of zin om een leuke actie in jouw omgeving op te zetten? Laat het weten en ondersteun ons werk!

DE STICHTING

Dupontplein 3, 3817 DV Amersfoort
E: stichting@kleutercentrabrazilie.nl
T: @KleutercentraBr
F: stichting.vriendenvankleutercentrainbrazilie
KvK Amsterdam 41197964,
ANBI 8156.19.431
Opgericht 1977

Bestuur

Anita Lemoine-van den Bosch (vz.), Bas Bollinger, , Diana Wesselius-Simon, Bart van der Ree

Oud bestuursleden

A. Boone-Passchier, J.J.M. Peterse, P.P.M. van der Ree, S. Schaap, M.P.M. Husmann-van der Ree, A.Lensink, C. Kamp

Jouw hulp is hard nodig! Steun ons alsjeblieft komend jaar weer met een gift op IBAN: NL35INGB0004467404 t.n.v. Stichting Vrienden van Kleutercentra Brazilië te Amersfoort.

Je kunt belastingvrij schenken zonder tussenkomst van de notaris. Lees meer op www.kleutercentrabrazilie.nl

Jouw steun helpt kinderen direct!

Vrienden die al langer donateur van de Stichting zijn, ontvangen bij deze brief de gele bijlage waarop de vriendencode is afgedrukt. Wilt u deze vriendencode aub opnemen in het opmerkingen-veld bij uw overschrijving? Alvast bedankt!

Betere tijden in zicht?

De politieke en economische crisis leidde dit jaar tot een nieuw dieptepunt in Brazilië. President Dilma is na een slepende procedure definitief afgezet. De Braziliaanse economie krimpt dit jaar met 4%. De werkloosheid is daardoor hoog, inkomens laag.

Maar de Brazilianen zouden geen Brazilianen zijn zonder optimisme. Na de succesvolle Olympische Spelen en het installeren van de nieuwe regering, wordt er weer voorzichtig vooruitgekeken. Er worden weer plannen gemaakt en projecten gedefinieerd. Ook wordt er hard gewerkt om weer vertrouwen te winnen van economische partners en investeerders. De eerste voorzichtige schattingen geven aan dat de economie komend jaar wellicht weer een beetje gaat groeien. Dat is hopelijk een start voor betere kansen voor vele Brazilianen die het zo moeilijk hebben. Het herstel zal nog lang duren.